مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، شماره ۲۲، زمستان ۱۳۹۹جلد۱، ص ۲۵-۱۰
http://www.jisc.ir

طراحی مدل کیفی عوامل موثر بر استعدادیابی در ورزش بسکتبال ایران

مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی (سال ششم)
شماره ۲۲ / زمستان ۱۳۹۹ / ص ۲۵-۱۰

سیدمحمود علی زاده[۱]، محمد حامی[۲]، وحید شجاعی[۳]

نویسنده مسئول:
سیدمحمود علی زاده

چکیده

پژوهش حاضر با هدف طراحی مدل کیفی عوامل موثر بر استعدادیابی در ورزش بسکتبال ایران اجرا شده است. روش پژوهش توصیفی - پیمایشی که به روش آمیخته انجام گرفت. برای جمع آوری داده‌ها از روش مصاحبهٔ نیمه ساختار یافته استفاده شد. جامعه آماری تحقیق را کلیه اساتید و متخصصین حوزه مدیریت ورزشی و استعدادیابی و همچنین مدیران اجرایی حوزه استعدادیابی در وزارت ورزش و جوانان و فدراسیون بسکتبال ایران تشکیل داد. روش نمونه گیری به صورت هدفمند و گلوله برفی بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از فرایند کدگذاری اولیه، محوری و گزینشی با استفاده از نرم‌افزار $MAXQDA_{18}$ استفاده گردید. نتایج نشان داد در تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تکنیک کدگذاری باز، ۴۵۲ مفهوم اولیه تعیین شد که با دسته‌بندی این مفاهیم، ۱۹ مفهوم در خصوص تعریف از توسعه استعداد در بسکتبال ایران، عوامل علّی (۵ مقوله)، شرایط زمینه ای (۵ مقوله)، شرایط مداخله‌گر (۵ مقوله) در تحقق نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران وجود دارد. همچنین، ۸ راهبرد (راهبردهای انگیزشی، فنی، حقوقی، مدیریتی، استراتژیک، تجهیزاتی، ساختاری و آموزشی) شناسایی و ۳پیامد (پیامدهای سازمانی، اجتماعی و آرمانی) را در پی خواهد داشت. در ادامه مدل پارادایمی ارتقای نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران تدوین شد تا با تبعیت از این مدل، مسئولان امر بتوانند با توجه ویژه به مقولات و شاخص‌های بیان شده در مدل، زمینه‌ها و بسترهای ارتقای این نظام و متعاقب آن توسعه رشته بسکتبال را برای کشور به ارمغان آورند.

کلمات کلیدی: برنامه راهبردی، استعدادیابی، بسکتبال

مقدمه

ارتقاء موفقیت‌آمیز بین ورزشکاران زمانی امکان‌پذیر است که در تمامی مقولات و عناصر مختلف و قابل مقایسه، در ورزشکاران رشته های ورزشی مورد توجه قرار گیرند (پریتو-آیوسو[1] و همکاران، ۲۰۲۰). استعدادهایی که از سنین پایه توانمندی‌های بالقوه ای دارند و به سرعت در یک رشته ورزشی مورد توجه کارشناسان قرار می‌گیرند در واقع مسیر موفقیت را برای یک رشته ورزشی مهیا می‌سازند(طهماسب پور شفیعی، ۱۳۹۹). بنابراین شناسایی مقولات مهم استعدادیابی جهت کسب موفقیت در رشته‌های ورزشی مهم و حائز اهمیت است (نوری و صادقی، ۲۰۱۸). به همین منظور برای دستیابی به موفقیت‌های بین المللی ورزشی، بسیاری از کشورها در تلاش برای به حداکثر رساندن توانایی ورزشکاران خود، برنامه‌های سیستماتیک شناسایی و توسعه استعدادها را اتخاذ و توسعه داده‌اند (ابوت و کالینز[2]، ۲۰۰۴).

مقوله استعداد[3] موضوعی محبوب برای محققان به شمار می رود. در ۲۵ سال گذشته ۲۵۰۰ مقاله در مورد استعداد (یا مرتبط با استعداد) را در دنیا نگاشته شده است (جانستون[4] و همکاران، ۲۰۱۸). تحقیقات زیادی به منظور ارائه مفهوم استعدادیابی در ورزش نگارش شده ولیکن همچنان پژوهش‌های انجام شده در خصوص مفاهیم استعدادیابی از کیفیت کافی برخوردار نیستند (دوهم[5] و همکاران، ۲۰۱۷). پرداختن به موضوع استعدادیابی در ورزش نیاز به پرداختن به یک روش پیچیده در تمامی ابعاد استعدادیابی دارد (باکر و وایت[6]، ۲۰۱۸). ارائه مدل‌های نظری و مفهومی در خصوص توسعه استعداد[7] ورزشکاران متناسب با رشته ورزشی از شروع یک فرد مبتدی تا تبدیل به نخبه و ممتاز شدن در تحقیقات بالی و همکاران[8](۲۰۱۳)، گات و ویریما[9](۲۰۱۴) گالبین و همکاران[10](۲۰۱۳) گلدهیل و همکاران[11](۲۰۱۷) در حوزه‌های توسعه بلند مدت ورزشکاران، ارائه الگوی توسعه مشارکت ورزشی، مبانی استعداد، نخبگان و مهارت مشاهده شده است. حتی نزدیک به ۱۷۰۰ تحقیق به شکل مرور سیستماتیک توسعه استعداد ورزشکاران (استعدادیابی) در ۲۵ سال گذشته بررسی شده است اما کمتر شاهد کیفیت نتایج ارائه شده در خصوص مبحث استعدادیابی وجود دارد که به طور کامل بر تمامی جنبه‌های استعدادیابی تاکید ورزد (جانستون و همکاران، ۲۰۱۸).

در خصوص عوامل موثر بر استعدادیابی در ورزش، که شامل یک رویکرد جامع در این خصوص باشد، رویکرد جامعی وجود ندارد (گلد هیل و همکاران، ۲۰۱۷). تاکنون مدل جامعی از اینکه استعداد در ورزش به چه معنی است وجود ندارد. مفهوم استعداد و توسعه آن در حوزه‌های دیگری مانند آموزش استعدادها (گان[12]، ۲۰۰۳)، روانشناسی استعداد (سیمونتون[13]، ۲۰۰۱) مورد بررسی قرار گرفته است؛ با این وجود این مدل‌ها و حوزه‌ها ممکن است برای پیچیدگی‌های مربوط به حوزه استعدادیابی کافی نباشد، چرا که ورزش یک مقوله منحصر به فرد است و دامنه‌های متفاوتی را در بر می‌گیرد. هنوز شاخص‌های مشخصی در این حوزه که در برگیرنده تمامی ابعاد حوزه استعدایابی باشند مورد توجه قرار نگرفته است و عمدتاً از شاخص‌هایی استفاده می‌شود که هم برای بزرگسالان و هم برای سنین پایه به طور یکسان در نظر گرفته می‌شود (باکر و وایت، ۲۰۱۸). آنچه که در تحقیق حاضر حائز اهمیت است تدوین و تنظیم نظام شبکه‌ای استعدادیابی در رشته بسکتبال است. قرارگیری ورزشکاران با استعداد در کنار هم باعث می‌شود قابلیت رقابت آن‌ها در تمرین افزایش یابد و از صرف حجم بالایی از کار و انرژی مربی جلوگیری شود. ورزشکارانی که دارای توانایی‌های بالاتری هستند کار آیی برنامه تمرینی مربی را بالا می‌برند (ابراهیم و حلاجی، ۱۳۹۴). با توجه به اینکه ورزش بسکتبال نیازمند قابلیت‌ها، توانایی‌ها و ویژگی‌های جسمانی ویژه‌ای است، در این تحقیق تدوین نظام شبکه ای استعدادیابی بر اساس مسائل و زیربناهای مدیریتی مورد بررسی قرار خواهد گرفت. از طرفی با مطالعات انجام‌گرفته در خصوص توسعه استعداد در بسکتبال، همچنان الگو و یا مدلی جامعی که دربرگیرنده ساختارهای اساسی مدیریتی به‌منظور توسعه استعداد در بسکتبال ایران باشد، به‌صورت مشخصی وجود ندارد و مسئله تدوین و ارائه مدل استعدادیابی در بسکتبال در کشور ایران بسیار حائز اهمیت است. تیم های ملی بسکتبال ایران در سطوح مختلف بزرگسالان، امید، جوانان و نوجوانان به واسطه فرایند استعدایابی گلخانه ای و رویکرد های مقطعی استعدادیابی در چند سال اخیر رشد خیره کننده ای را در سطوح آسیایی داشته است . اهمیت استعدادیابی در این رشته که در

[1] Prieto-Ayuso
[2] Abbott & Collins
[3] Talent
[4] Johnston
[5] Dohme
[6] Baker & Wattie
[7] Talent Development
[8] Balyi et al
[9] Côté, J., & Vierimaa
[10] Gulbin et al
[11] Gledhill et al
[12] Gagné
[13] Simonton

حال حاضر در دل ورزش دوستان کشورمان جا باز کرده است از آن جهت مهم است که با تداوم و استمرار موفقیت های تیم ملی در رویداد های بین المللی، جهانی، المپیک و آسیایی همراه باشد. وجود یک الگو و مدل جامع استعدایابی در رشته بسکتبال می تواند کمک شایانی به جامعه بسکتبال از جمله دست اندرکاران این رشته ورزشی نماید تا با تاسی از نتایج و بهره گیری از یافته های پژوهش حاضر بتوانند با تدوین شاخص های مدون و مشخص در حوزه های مختلف استعدایابی، نسبت به این مهم اقدام نمایند. شناسایی ابعاد، مولفه ها و شاخص های نظام شبکه ای استعددیابی در بسکتبال ایران ضمن بر طرف کردن جایگزینی بازیکنان نخبه در پست های دارای فرسودگی و ارتقاء جایگاه بین المللی تیم ملی بسکتبال بزرگسالان و معرفی بازیکنان طراز اول به بسکتبال دنیا می‌تواند پیامدهای ملی و اجتماعی مثمر ثمری برای بسکتبال ایران داشته باشد و فدراسیون بسکتبال را در رقابت با سایر فدراسیون ها در این مقوله پیروز سازد. از آنجا که عوامل مختلفی در حوزه استعدادیابی دخیل هستند شناسایی این عوامل و شاخص های مربوط به آن جهت دسترسی به نقشه راه حائز اهمیت می باشد. لذا محقق در صدد است با شناسایی عوامل اثر گذار بر نظام جامع استعدایابی در بسکتبال ایران به سوال تحقیق پاسخ دهد: عوامل موثر بر تدوین الگوی نظام جامع استعدادیابی بسکتبال کدام است؟

روش تحقیق

این تحقیق بر مبنای پارادایم از نوع تحقیقات پراگماتیسم محسوب می‌گردد. تاکتیکی که در رویکرد کیفی تحقیق بکار می رود در این تحقیق، تاکتیک تحلیل محتوای پنهان است. در این نوع تحقیقات محقق با انجام مصاحبه‌های عمیق با اساتید مدیریت ورزشی و خبرگان حوزه بسکتبال در خصوص نقاط ضعف و قوت، فرصت و تهدید و مفهوم، عوامل مؤثر و پیامدهای استعدادیابی بسکتبال ایران مبادرت به جمع آوری داده ها می‌نماید. فرمت داده ها در این بخش از تحقیق به شکل صوت و متن می‌باشد. پس از این مراحل محقق با استفاده ازنظر اشتراوس و کوربین (۱۹۹۶) مبادرت به دو نوع کد گذاری باز و محوری می‌نماید. محقق مصاحبه‌ها را آنقدر ادامه می‌دهد تا به اشباع نظری دست یابد. در روش تحلیل محتوای پنهان پس از استخراج صوت ها و متن ها و مطالعه آن‌ها گذاره های هر بخش یا واحد های معنایی به‌صورت کد استخراج می‌گردد، این کدگذاری ها به روش‌های کدگذاری توصیفی و فرایندی انجام می‌شوند. جامعه آماری پژوهش شامل اساتید و متخصصین حوزه مدیریت ورزشی و استعدادیابی و همچنین مدیران اجرایی حوزه استعدادیابی در وزارت ورزش و جونان و فدراسیون بسکتبال ایران می‌باشد. روش نمونه گیری، به‌صورت گلوله برفی و هدفمند می‌باشد.

جدول ۱: مشخصات اعضای نمونه

نوع ارتباط با پدیده محوری پژوهش	تعداد افراد
مدیران ستادی وزارت ورزش و جوانان و مدیران فدراسیون بسکتبال	۷
افراد اجرایی حوزه بسکتبال (مربیان، داوران، بازیکنان و مدیران عامل باشگاه ها)	۷
اساتید و نخبگان و متخصصان و اعضا هیات علمی در حوزه استعدادیابی	۹
جمع	۲۳

در این پژوهش، پژوهشگر به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه بر یادداشت روز مطالب، با کسب اجازه از فرد مصاحبه شونده به ضبط مصاحبه با استفاده از دستگاهی ویژه ضبط صدا اقدام می‌نماید. قبل از این کار با مصاحبه شونده آن تماس گرفته شده و کسانی که مایل به شرکت در مصاحبه می‌باشند در زمان و مکان موردنظر با این افراد مصاحبه‌صورت می‌پذیرد. در این راستا، ابتدا راهنمای مصاحبه برای افراد ارسال می‌گردد که در برگیرنده عنوان اهداف و سوال های کلی مصاحبه می‌باشد تا با مصاحبه شونده ها با موضوع بحث آشنا شوند. پژوهش کنونی یک سوال کلی برای شناسایی عوامل موثر بر توسعه استعدادیابی در بسکتبال ایران، مطرح می‌گردد و سپس به سؤالات دیگر به چرایی و چگونگی استعدادیابی پاسخ داده می‌شود. سؤالات مصاحبه به گونه‌ای در جلسه مصاحبه مطرح می‌شوند که ازنظر پویایی به ارتقاء یک تعامل مثبت و مؤثر منجر گردند. همان طور که اشاره شد، در فاز کیفی تحقیق- استراتژی تحلیل محتوای پنهان مورداستفاده قرا گرفته است. بنابراین محقق با استفاده از مصاحبه‌های عمیق صورت گرفته با نمونه تحقیق در بخش کیفی، از طریق فرمت صوت و متن مبادرت به کد گذاری به‌صورت های باز و محوری می‌نماید. بدین منظور ابتدا محقق با استفاده از روش‌های کد گذاری توصیفی و فرایندی کدهای اولیه را شناسایی و به مقولات و کد های محوری که همان مؤلفه ها هستند می‌رسد. با استفاده از فرایند کدگذاری اولیه، محوری و گزینشی با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA18 مبادرت به تدوین شاخص‌های مربوط به اهداف، بیانیه مأموریت، چشم‌انداز، عوامل مؤثر بر توسعه، ابعاد استعدادیابی در بسکتبال ایران، پیامدها، راهبردها و تدوین شاخص‌های نقاط قوت و ضعف، فرصت و تهدید خواهد نمود و در قالب ماتریس فراوانی شنون و تدوین مدل کیفی بخش اول را به اتمام رساند.

یافته های تحقیق

جهت انجام مصاحبه از ۲۳ تن از خبرگان حوزه مدیریت ورزشی، مدیران اجرایی فدراسیون بسکتبال، بازیکنان و مربیان و داوران ملی و بین المللی استفاده گردید. محقق با استفاده از مصاحبه عمیق از این افراد، مبادرت به جمع آوری اطلاعات نمود. فرمت جمع آوری داده ها در این بخش صوت بود و محقق با بیان اهداف تحقیق و ارائه سوالات از آن ها در خصوص پاسخگویی به سئولات تحقیق مبادرت نمود. مطابق با نظر اشتراوس و کوربین (۱۹۹۶) کدگذاری باز شامل چهار گام کشف کدهای اولیه، مقولات ویژگی و ابعاد آن می‌باشد. پس از تجزیه و تحلیل و خرد کردن واحد های معنادار ۴۵۲ گزاره اولیه با فراوانی ۹۸۰ در بخش‌های عوامل موثر بر توسعه استعداد در بسکتبال ایران، طی کدگذاری محوری، مقوله‌های مستخرج از کدگذاری باز تحت ۲۶ دسته شامل مقوله مرکزی، شرایط علی، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای (بستر)، راهبردها و پیامدها قرار گرفته‌اند. از بین مقوله‌های استخراج شده، مقوله «توسعه استعداد در بسکتبال» به منزله مقوله مرکزی در نظر گرفته شده و در مرکز مدل قرار گرفت. دلیل انتخاب این مقوله به منزله مقوله مرکزی این است که در اغلب داده‌ها رد پای آن را می‌توان به وضوح مشاهده کرد؛ با تحلیل محتوی مصاحبه های انجام شده با خبرگان تحقیق مشاهده شد که ۱۹ مفهوم در خصوص تعریف از توسعه استعداد در بسکتبال ایران استخراج و ارائه شد و نتایج نشان داد در تعریف شناخت توانمندی و توانایی افراد با فراوانی ۴، کشف نخبگان و استعدادها با توجه به فیزیک بدنی افراد با فراوانی ۳، تفاوت‌های فردی مهارتی، جسمانی، روانی افراد در ورزش با فراوانی ۳ بیشترین تکرار را در میان تعاریف ارائه شده از سوی نخبگان تحقیق برخوردار داشت.

با توجه به نتایج جدول (۲) تحلیل محتوی مصاحبه‌های انجام شده با خبرگان تحقیق ۵ مقوله اصلی از دسته بندی کدهای اولیه در بخش شرایط علی توسعه استعداد در بسکتبال شامل: امکانات و تجهیزات (فناوری‌های نوین، زیرساخت‌ها و اماکن و تجهیزات تخصصی) با مجوع فراوانی ۴۷، مقوله فعالیت‌های منابع انسانی شامل جذب و استخدام، تعهد نیروهای انسانی، جبران خدمات و آموزش منابع انسانی) با مجموع فراوانی ۴۹، عوامل هوشی و روانی شامل (عامل هوش، عامل روان‌شناختی) با مجموع فراوانی ۳۲، مقوله ویژگی‌های آنتروپومتریکی شامل مقولات فرعی‌تر (الزامات انتروپومتریکی، فاکتورهای انتروپومتریکی) با مجموع فراوانی ۸۷، و مقوله اصلی علم تمرین شامل مقولات فرعی‌تر (فرایند رشد، ویژگی‌های مهارتی و فیزیکی، سازماندهی تمرین، ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری و روش و اصول آموزش) با مجموع فراوانی ۶۵ اکتشاف و احصاء گردید.

جدول ۲. کدها، مقولات اصلی و محوری شرایط علی موثر بر توسعه استعداد در بسکتبال

اصلی	محور		کد اولیه
شرایط علی	امکانات و تجهیزات	فناوری های نوین	تهیه نرم افزارهای مخصوص استعدادیابی، تهیه اپلیکیشن‌های ارتباطی با افراد مستعد در بسکتبال جهت ارتباط، عدم توجه صرف به نرم افزارهای استعدادیابی، دریافت فیلم‌های مستعدین از طریق فناوری‌های الکترونیکی، فراهم کردن تجهیزات و امکانات با توجه به سنین استعدادیابی، عدم اتکا به نرم افزارها در زمینه استعدادیابی، روش تکنولوژی چشم و تکنیک چشم
		زیر ساخت ها و اماکن	فراهم کردن زیر ساخت های مناسب در باشگاهها جهت استعدادیابی، توجه به امکانات زیر ساختی کشور های صاحب بسکتبال، تهیه سالن های استاندارد برای بسکتبال با زیر سازی مناسب و کفپوش، پخش متناسب امکانات در کل کشور، افزایش فضای آموزشی
		تجهیزا ت	استفاده از نرم افزارهای بین المللی جهت پیکرشناسی افراد مستعد، استفاده از ابزار آزمایشگاهی جهت تشخیص مستعد از غیرمستعد، تیه شابلون‌ها برای ارزیابی نیم‌رخ افراد سنین پایه، تجهیز فدراسیون‌ها به مقوله استعدادیابی
	فعالیت های منابع انسانی	جذب و استخدام	استخدام مربیان برای مستعدین بعد از درجه اول، تشکیل سایت های استعدادیابی و استخدام مربیان در سایت، تشکیل تیم های استعدادیابی شامل مربیان و روانسناسان و متخصصین
		تعهد نیروهای انسانی	اختصاص زمان و تلاش کافی از طرف مربیان به پروش استعداد، توجه مربیان به تجربه گذشته خود به علاوه علم جدید در حوزه استعداد، درک مربیان از اهمیت استعدادیابی در بسکتبال، تعهد شغلی مربیان و مدیران در خوص استعدادیابی، توحه مربیان استعدادیابی به متد های روز و به روز کردن دانش مربیان، انتقال دانش مربیگری در زمینه استعداد به درستی در کنار تجربه، تاثیر علم و آگاهی مربیان نسبت به استعداد
		جبران خدمات	کنکاش از قهرمان ملی برای اعطای پاداش به افراد دخیل در موفقیت، تقسیم پاداش‌های ورزشکاران به مربیان آن‌ها از سنین پایه تا رشد، جبران خدمات نیروی انسانی شاغل در امر استعدادیابی، اختصاص منابع مالی به نیروی انسانی متخصص
		آموزش منابع انسانی	تربیت مربیان مخصوص ویژگی‌های آنتروپومتریکی، اعزام مربیان داخلی به کارگاه‌های بین المللی استعدادیابی، آموزش به والدین به عنوان اولین مربیان کودکان، آموزش مسائل حقوقی و قراردادی به ترانسفرها و استعدادیاب ها، استفاده مربیان از فیلم‌های آموزشی، آموزش کارشناسان و عوامل استعدادیابی و اعزام به دوره های پیشرفته

عوامل هوشی و روانی	هوش عامل		توجه به مهارت های ذهنی، ارزیابی هوش افراد، تشخیص سطح هوش از ری اکشن های بدنی افراد
	روانشناخت عامل		تاثیر متغیرهای روانشناسی افراد مستعد در استعدادیابی، توجه به فاکتور روانی بازیکنان، توجه به مهارت های روانشناختی، تدوین آیتم های روانشناسی در افراد، توجه به نگرش رشد به جای تست های روانشناسی، توجه به غیر کارا بودن تست های روانشناسی و تفویض اختیار بر مربی
ویژگی های آنتروپومتریکی	آنتروپومتریکی لزامات		عدم برخورداری از محدودیت‌های حرکتی، سازمان دادن استعداد متناسب با سن استعددیابی، توجه همزمان به استعداد بر اساس جنسیت، توجه به ویژگی‌های بیولوژیکی جهت شروع آموزش بسکتبال، نداشتن ناهنجاری‌های جسمانی، توجه به ژنتیک افراد، آمادگی حرکتی به عنوان اولین مقوله استعدادیابی، توجه به شاخص‌ها پرش بازیکنان مستعد، توجه به مهارت‌های فیزیوژیک، توجه به ابعاد بدنی بازیکنان از سوی مربیان، عدم بسنده کردن به قد در استعدادیابی، توجه به جثه های ژنیکی قومیت‌ها، بروزرسانی پروفایل‌های آنتروپومتریکی افراد مستعد
	آنتروپومتریکی فاکتور های		توجه به ویژیگی های چابکی افراد، توجه قدرت بدنی افراد مستعد، توجه به آیتم قدرت انفجاری افراد، توجه به سرعت و عکس العمل افراد مستعد، توجه به رشد و وضعیت تراکم استخوانی و بلندی پاها، توجه به عامل عصب و عضله، عامل فیزیک بدنی افراد، تارهای عضلانی افراد، گردن کوتاه، توجه به طول و درازای دست ها، دید چشم تیز، بلندی اندازه دست باز از قد افراد، کف دست پهن و بلند، بالاتنه بلند و پاهای بلند، توجه به فاکتور قد، انعطاف بدنی افراد، عضلات گردن، عامل وزن
علم تمرین	رشد فرایند		استعدادسازی تا قبل از شروع بلوغ افراد، نگهداری بعد از شروع فرایندد بلوغ، توجه به پروش استعداد با بدنسازی، تغذیه مناسب، حمایت های حامیان
	ویژگی های مهارتی و فیزیکی		تشخیص درست تمرینات انفرادی موثر برای استعداد، توجه به نقاط قوت و ضعف بازیکن مستعد، اصلاح توانایی حرکتی، ادارکی از شش سالگی به بعد، ارزیابی پیکر شناسی افراد، تناسب بین مهارت و رشته بسکتبال، انتخاب بازیکنان شرکت کننده در اکثر رشته های ورزشی، توجه به مقوله سواد حرکتی در افراد، توجه به مهارت بازیکن در انجام بازی های گروهی
	تمرین سازماندهی		افزایش ساعات تمرین افراد مستعد، تهیه طرح درس برای آکادمی ها، الگوبرداری مربیان پایه از تمرینات تیم های ملی نوجوانان و جوانان، استفاده مربیان استعدادیابی از تمرینات مربیان برتر کشور، افزایش تعداد ساعات تمرین در بسکتبال بانوان، ۲ سالگی تا ۶ سالگی زمان مناسب برای سواد حرکتی، نظارت بر نوع تمرینات، ویژگی های شخصیتی و رفتاری، توجه به تمرینات ذهنی مستعدین بسکتبال
	رفتاری و شخصیتی ویژگی های		کنترل رفتار بازیکنان مستعد در بسکتبال، رفتار سنجی بازیکنان مستعد، درک مربیان از استعداد و علایق کودکان، توجه به ویژگی های شخصیتی برتر دانش آموزان، توجه به دانش آموزان برتر و توفیق جو
	آموزش و اصول روش		درست کردن پایلوت در استعدادیابی بانوان، طراحی بازی های توپی برای کودکان در مهد کودک، تمرینات سازمان یافته استعدادها، درجه بندی آموزش استعدادها، توجه به بعد تفریحی بازی جهت رشد مهارت ها، توجه به بازی دسته جمعی افراد در سنین پایه، آموزش تکنیک ها به صورت نقاشی و در قالب قرار گرفتن نوآموز ۴-۶ سال، سنین ابتدایی به عنوان سنین بازی، طراحی اصول تمرین مناسب برای کودکان در قالب بازی، برنامه ریزی مدون تمرینی برای استعدادیابی در بخش بانوان، استفاده از روش های خلاق در طراحی تمرینات

در این پژوهش در بخش شرایط بستر/ زمینه‌ای ۵ مقوله اصلی شامل آموزش عالی با مجموع فراوانی ۱۱، فدراسیون شامل مقولات فرعی (فعالیت‌های علمی، نقش حمایتی، فعالیت‌های منابع انسانی، مدیریت رویداد و اردوها، نظارت و کنترل، سازماندهای سیاست و استراتژی، اصول و فرایند، مالی) با مجموع فراوانی ۲۳۶، مقوله آکادمی‌ها (فنی، اقدامات مالی و تجهیزاتی، سیاست و استراتژِی، اصول و فرایند، نیروی انسانی) با مجموع فراوانی ۹۹، مقوله ارتباطات بین سازمانی در نهادهای دولتی (خدمات ارگان‌های ذینفع، تعامل و ارتباطات بین سازمانی، حمایت دولت) با مجموع فراوانی ۳۴، و آموزش و پرورش (راهبردهای استعدادیابی، دبیران و منابع انسانی، نقش حمایتی، استراتژی و سیاست و امکانات و تسهیلات) با مجموع فراوانی ۸۲ کشف و احصاء گردید.

جدول ۳. کدها، مقولات اصلی و محوری شرایط زمینه ای / بستر موثر بر توسعه استعداد در بسکتبال ایران

	اصلی	محور	کد اولیه
شرایط زمینه ای موثر بر توسعه	آموزش عالی		تجهیز موسسات آموزش عالی به امکانات و تجهیزات ورزشی مناسب رشته، وجود پشتوانه علمی در امر استعدادیابی، اهمیت به ورزش دانشگاه، نقش وزارت علوم در استعدادیابی، نخبه پروری در دانشگاه ها
	فدراسیون	فعالیت های علمی	وجود محقق در کمیته استعدادیابی، ارسال ویژگی های پیکرشناسی افراد مستعد به کارگروه پیکر شناسی، الگوبرداری متدهای استعدادیابی از کشور های پیشرفته، مطالعه استعدادیابی کشور های دیگر
		نقش حمایتی	حمایت فدراسیون از آکادمی‌های واقع در استان و توجه به امر ترویج، توجه فدراسیون به مستعدین روستاها، اتخاذ سهمیه برای آکادمی‌ها برای معرفی استعداد به تیم ملی نوجوان، ترغیب و تشویق مستعدین از روش‌های کم هزینه و انگیزشی، توجه به امر ترویج و توسعه در فدراسیون بسکتبال، دعوت از مستعدین با استعداد از مراکز استانها به دوره‌های تکمیلی، نقش فدراسیون به عنوان متولی استعدادیابی بسکتبال، ایجاد طرح های استعدادیابی توسط فدراسیون ها، حمایت فدراسیون از اکادمی های برتر

فعالیت های منابع انسانی	تقسیم‌بندی وظایف اعضاء کمیته استعدادیابی استان‌ها، تفویض اختیار کامل کمیته استعدادیابی و عدم موازی کاری، استفاده از کادر علمی و مجرب و دارای تخصص در کمیته استعدادیابی، تشخیص صحیح مدیر فدراسیون از انتصاب افراد متخصص و علاقمند، تربیت مربیان متخصص جهت استعدادیابی، نربیت ارزیابان حوزه استعدادیابی، استفاده از فرد خبره و متخصص به عنوان رییس کمیته استعدادیابی، وجود کارگروه متخصص در فدراسیون بسکتبال، اعزام مربیان متخصص استعدادیابی به استان‌های فاقد مربی	
مدیریت رویداد و اردوها	برگزاری جشنواره ای مسابقات سنین پایه با استفاده از اهداء جوایز، برگزاری اردوهای استعدادیابی در مراحل مختلف در استانها، تدارک اردوهای بین المللی برای بازیکنان پرورش یافته، انتخاب بازیکنان مستعد از رویداد های ارگانهای مختلف برای کودکان، دیده شدن استعداد ها در برنامه های مختلف، برگزاری المپیاد های نخبه پروی از طرف فدراسیون ها، برگزاری اردو های کوتاه مدت تیم ملی نوجوانان، افزایش تعداد مسابقات بسکتبال در سنین پایه، انتخاب استعداد در اردو های مربوط به رشته بسکتبال، تمرکز بر مسابقات داخل شهر ها و داخل استان، تدارک بازی های دوستانه جهت نگاه به بازیکنان مستعد، توجه به نظام برگزاری مسابقات، نگاه سمبلیک برای جذب افراد به رشته بسکتبال	
نظارت و کنترل	تدوین شرایط‌های بین المللی برای تاسیس آکادمی‌ها، نظارت بر مراحل کشف، جذب، پروش، قهرمان پروری، نگهداری استعدادها، بازرس‌های ویژه اعزامی از طرف فدراسیون، تدوین قانون‌های سختگیرانه در امر مجوز برای کانون‌ها و اکادمی‌ها، نظارت ساعات آکادمی‌ها، نظارت بر مجوزها و دوره‌های بازآموزی مربیان، نظارت شایستگی مربیان، نظارت و کنترل فدراسیون بر آکادمی‌ها، گزارش سرمربی از بازدید اکادمی‌ها، چک کردن بازیکنان آکادمی‌های استان‌ها توسط سرمربی تیم ملی نوجوانان، سرکشی مربی تیم ملی نوجوانان به آکادمی‌های استان‌ها	
سازماندهی	اهتمام هیئت های استانی به اطلاع رسانی به تمامی شهر ها و روستاها، فراخوان استعدایابی به صورت مرحله سنی، فراخوان های متعدد فدراسیون در خصوص استعدادیابی، تجهیز فدراسیون بسکتبال به دستگاه های پیشرفته جهت ارزیابی ها، ارتبط منطقی بین کمیته استعدادیابی و ارزیابی عملکرد و آموزش، تعیین شاخص ها و مولفه های مروبط به حوزه استعدادیابی، تهیه ابزار اندازه گیری در امر استعدادیابی، تدوین برنامه های مدون جهت روند کار آکادمی ها، تدوین ابزار مناسب جهت ارزیابی مهارت های افراد مستعد، تاسیس آکادمی های بیشتر در استان های برخوردار از استعداد، پایگاه های استعدادیابی جهت مراجعه خانواده ها، استاندارد سازی شاخص های استعدادیابی، ایجاد بانک های اطلاعاتی، تعیین سرمربی تیم ملی نوجوانان به عنوان مسئول کمیته استعدادیابی	
سیاست و استراتژی	استفاده از تجربیات خوب در کشور، استفاده از تجربیات سایر کشورها، برنامه‌ریزی درازمدت، توجه به مقوله استعدادیابی به صورت مستمر و نه مقطعی، بومی‌سازی الگوی استعدادیابی در افراد، توجه همزمان به بعد قهرمانی و همگانی استعدادیابی، تشکیل اتحادیه‌های استعدادیابی در باشگاه‌ها، افزایش تمرکز بر استعدادیابی بانوان، پرورش بازیکنان نابغه بعد از رده امید، شناسایی نوابغ در تیم‌های امید، نخبه‌یابی و نخبه‌پروری در سن جوانی، استفاده از بازیکنان جوان‌تر در تیم ملی ۲۰۲۸، بعد قهرمانی استعدادیابی، بعد همگانی استعدادیابی، ایجاد پیشینه برای امر استعدادیابی در بسکتبال	
اصول و فرایند	وجود مراکز استعدادیابی با شرایط یکسان برای همه، در نظر گرفتن تفاوت‌های اقلیمی در پرورش استعداد، توجه به آمایش سرزمین در پرورش استعداد، کالبد شکافی هیئت‌های استانی از روستاهای استان، کنکاش در روستاهای استان‌ها و شهرها به منظور کشف استعداد، نگاه تخصصی فدراسیون به استعدادیابی، توجه به روند استعدادیابی به صورت علمی، توجه به ریزش‌ها در استعدادیابی در سن‌های ۱۷ و ۱۸ .۲۲ و ۲۳، نگهداری استعدادها در کنار خانواده‌ها و شهرهایشان، تقویت استان‌ها در امر استعدادیابی، عدم تمرکز گلخانه‌ها در تهران، ایجاد بستر غربالگری ملی، عدم تمرکز بر استعدادیابی اتفاقی و فرصت خانوادگی، ایجاد فضای آشکارسازی استعدادهای پنهان، تنوع گلخانه‌های استعدادیابی، عملیاتی‌سازی فرایند استعدادیابی، توجه به سیستماتیک بودن فرایند استعدادیابی در ورزش بسکتبال، توجه به استمرار استعدادیابی در ورزش بسکتبال، حرکت اصولی سیکل استعدادیابی، عدم تشکل‌های بروکراسی در امر استعدادیابی	
مالی	تامین اعتبار استخدام مربیان زبده به منظور استعدادیابی، تزریق اعتبارات لازم به هیئت های بسکتبال استان ها، تامین اعتبار و بودجه مورد نیاز جهت استعدادیابی، جذب اسپانسر برای استعدادها، عدم اتلاف هزینه برای استان های غیر برخوردار از استعداد در بسکتبال، هزینه کردن هیئت های بسکتبال استان ها برای آکادمی ها، صرف هزینه های مختلف برای استعداد، اختصاص اعتبار به مقوله استعدادیابی از محل سرانه ورزشی افراد	
فنی	توجه آکادمی‌ها بر تکنیک‌های پایه، توجه به تکنیک، آمادگی جسمانی و تاکتیک استعدادهای پرورش یافته، تشخیص مهارت‌های افراد در پست‌های مختلف، توجه به افراد خاص با ویژگی‌های غیراستاندارد و شاخص، توجه به فاکتور مهارتی بازیکنان	آکادمی ها
اقدامات مالی و تجهیزاتی	ایجاد آکادمی های تخصصی در استان ها، تجهیز آکادمی های استعدایابی به تمامی امکانات مالی، تفریحی، نظری، کاستن هزینه های منجر به ورود افراد به امکانات ورزشی در سطح شهر	
سیاست و استراتژی	توجه به برونداد در آکادمی ها به جای محوریت مالی، عدم رد کردن علاقه مندان در اکادمی ها و توجه به همگانی سازی، آگاه سازی افراد مستعد در خصوص هدف از یادگیری بسکتبال، استفاده از خلاقیت در کنار مدارک و مجوز های معتبر، عدم نادیده گرفتن افراد غیر مستعد در اتحادیه های استعدادیابی	

		اصول و فرایند	یکسان‌سازی نحوه استعدادیابی در کلیه آکادمی‌ها، برنامه‌های مدون برای سنین مختلف در آکادمی‌ها، انتخاب افراد به صورت مرحله‌ای و گزینشی از ابتدای ورود تا حرفه‌ای، تقسیم‌بندی کلاس‌های آکادمی‌ها بر اساس سطوح مهارت، توجه به سن و زمان مناسب استعدادیابی، شرکت‌دادن در مسابقات سطح پایین‌تر برای مستعدین با سطح پایین، جداسازی استعداد برتر از عموم بچه-ها، تقسیم سطوح مهارتی بازیکنان با توجه به ویژگی‌های سنی، در اختیار گرفتن افراد از سنین پایه توسط اتحادیه باشگاه‌ها
		نیروی انسانی	پایگاه‌های استعدادیابی و پرورش مربیان استعدادیابی، بهره‌مندی از ستاره‌های بسکتبال به جای بازاریابی کمینی آکادمی، مشاوره آکادمی‌ها از افراد متخصص و با تجربه، هماهنگی مربیان آکادمی‌ها با مربی تیم ملی نوجوانان، تصدی افراد متخصص، توانمند و هدف‌گرا در آکادمی‌ها، توجه زندگی افراد در آکادمی‌ها جهت پرورش استعداد، توجه بر شرایط آسیب دیدگی مستعدین در طول پرورش، کشف استعدادها به صورت دیداری در قالب بازی برای کودکان ۴-۶ سال، توجه به نوابغ رشته بسکتبال و پشتیانی آن‌ها
ارتباطات بین سازمانی در نهاد های دولتی		خدمات ارگان های ذینفع	ارتباط مجموعه های ورزشی با مدارس نزدیک به مجموعه، ارائه خدمات ارگان های مختلف به مدارس جهت استعدادیابی، رابطه خوب مربیان استعدادیابی با آموزش و پرورش، اختصاص سالن های شهرداری به آکادمی ها به صورت رایگان، تعامل و ارتباطات بین سازمانی
		تعامل و ارتباطات بین سازمانی	تعامل با نهاد های استعدادیابی بین المللی جهت توسعه استعداد، تعامل وزرات وزارت ورزش و اموزش و پرورش، نقش واسطه ای هیئت ها بین آموزش و پرورش و فدراسیون، هماهنگی وزارت خانه های علوم، ورزش و آموزش و پرورش در استعدادیابی، هم افزایی وازرت ورزش، علوم و آموزش و پرورش در امر استعدادیابی
		حمایت دولت	تشکیل سامانه استعدایابی در وزارت ورزش، علوم و آموزش و پرورش، نقش وزارت ورزش به عنوان متولی امر ورزش، حمایت دولت از ورزش قهرمانی، اختصاص درآمدهای حاصل از صادارت و منابع به استعدادیابی، عدم ممانعت نظام‌های دولتی
آموزش و پرورش		راهبردهای استعدادیابی	افزایش ساعات ورزش در مدارس، شیوه‌های صحیح و اصولی مدارس و آکادمی در خصوص پرورش استعدادها، برگزاری کیفی کلاس‌های اوقات فراغت در ایام تعطیلات، برگزاری مسابقات آموزشگاهی، اجرای اصولی فرایند استعدادیابی از طرف وزارت آموزش و پرورش
		دبیران و منابع انسانی	تعیین پاداش برای معلمان ورزش استعداد پرورش، اعطای انگیزه های هدف دار به معلمان ورزش جهت پرورش استعداد، استخدام معلمین ورزش جهت استعدادیابی، استفاده از معلمان تربیت بدنی که مربی ورزش هستند، جذب نیروهای توانمد مرتبط با رشته در آموزش و پروش، معرفی افراد نخبه به فدراسیون و هیئت از طرف معلمین
		نقش حمایتی	فراخوان های استعدادیابی از طرف آموزش و پروش هر استان، جستجوی استعداد در مدارس، تکیه ورزش کشور بر معلمان ورزش کشور، نقش آموزش و پرورش به عنوان یک استعدادیابی، تکیه ورزش کشور به آموزش و پرورش، اهمیت جایگاه معلم ورزش در مدارس
		استراتژی و سیاست	نقش آموزش و پرورش به عنوان تربیت کننده استعداد، تشکیل نظام شبکه ای استعدادیابی توسط وزارت آموزش و پرورش، وزارت آموزش و پرورش به عنوان حامی استعدادیابی، اجرای ورز اجباری به صورت هر روز در مدارس، توجه به دانش آموزان مستعد در مدارس، توجه به اصول استعدادیابی در مدارس و شروع از محوطه های مدارس، عدم نگاه نتیجه گرای فدراسیون دانش آموزی، توجه به مهد های کودک جهت کشف استعداد
		امکانات و تسهیلات	اهمیت آموزش و پرورش به تجهیز کیفی مدارس به امکانات ورزشی، ارائه تسهیلات برای استفاده مدارس از امکانات رایگان در بسکتبال، احداث سالن های چند منظوره در مدارس، احداث مدارس بسکتبال، واگذاری امکانات مدارس در اختیار شهروندان در ساعات آزآد، تجهیز مدارس به امکانات استعدادیابی بسکتبال

در بخش شرایط مداخله گر نیز ۵ مقوله اصلی شامل عوامل ارزشی و نگرشی شامل مقولات فرعی (نگرش حکومتی، ملی) با مجموع فراوانی ۲۲، حمایت خانوادگی با مجموع فراوانی ۱۱، عوامل حقوقی با مجموع فراوانی ۶، ستارگان و سلبریتی‌ها شامل (ستارگان به عنوان یک مقیاس ارزیابی، ستارگان به عنوان عامل انگیزشی) با مجموع فراوانی ۱۷ و مقوله اصلی عوامل انگیزشی شامل (انگیزه‌های شخصی، خانوادگی، سازمانی) با مجموع فراوانی ۳۷ کشف و احصاء گردید (جدول ۴).

جدول ۴. کدها، مقولات اصلی و محوری عوامل مداخله گر موثر بر توسعه استعداد در بسکتبال ایران

ویژگی	اصلی	محوری	کدهای اولیه
شرایط مداخله گر	عوامل ارزشی و نگرشی	نگرش حکومتی	عدم نگاه درامدی مسئولین به مقوله ورزش، اجتناب مسئولین از ایراد محدودیت هایی که با روح ورزش در تضاد است، اهمیت مقوله ترتبیتی ورزش از دیدگاه مسئولین، توجه سیاسیون به مقوله استعدادیابی، توجه به تفکر استعدادیابی در مسئولین در موسسات آموزشی، تفکر پرورش استعداد از طرف دولت
		نگرش ملی	توجه باشگاه‌های لیگ برتری به مقوله استعدادیابی، حمایت اجتماعی و سازمانی از فرایند استعدادیابی، عدم توجه به افراد با شرایط خاص و همه‌گیر بودن استعدایابی، آشنایی جامعه با سواد حرکتی، دیدگاه ایرانی اسلامی در استعدادیابی، تاثیر عقبه‌های فرهنگی در استعدادیابی، تفکر ملی از طریف بها دادن به استعدادیابی
		حمایت خانوادگی	حمایت های خانواده از افراد، سطح درامد خانواده، ویژیگی های خانوادگی، تفکر قالب در خانواده های افراد مستعد، تعداد فرزندان خانوده
		عوامل حقوقی	رویکرد بیزینسی در امر استعدادیابی، توجه به بازی دادن بازیکنان زیر بیست سال در لیگ، الزام به استخدام بازیکنان زیر بیست سال در آیین نامخه های اجرایی، تدوین دستورالعمل حق رشد در قراردادهای بازیکنان پرورش یافته، عقد قرارداد های چهارساله جهت رشد در سطح حرفه ای
	ستارگان و سلبریتی ها	ستارگان به عنوان یک مقیاس ارزیابی	تهیه مقیاس‌های نیمرخ عملکری قهرمان ملی برای تهیه مقیاس، مقیاس ویژیگی‌های انتروپومتریکی قهرمانان و اسطوره-های بین الملل، ارزیابی نیمرخ قامتی، حرکتی و مفاصل قهرمانان ملی، ارزایابی نیمرخ آنتوپومتریکی قهرمان ملی بسکتبال، درنظرگفتن شاخص رویداد المپیک برای بسکتبال، ستارگان به عنوان عاملی انگیزشی
		ستارگان به عنوان عاملی انگیزشی	استفاده از قهرمانان ملی مناسب با نظام استعدادیابی بین المللی، مهندسی معکوس در سرگذشت قهرمانان ملی پوش، دعوت از بازیکنان تیم ملی نخبه به مدارس جهت کشف استعداد، نقش الگوهای ورزشی در جذب افراد، انگیزه های شخصی
	عوامل انگیزشی	انگیزه های شخصی	نیاز دیده شدن افراد، ،توجه به علایق افراد به بسکتبال، موفقیت تیم های ملی در جذب افراد به بسکتبال، پشتکار و هدف گرایی افراد، تجربه فرد در رشته ای مختلف و انتخاب رشته بسکتبال
		انگیزه های خانوادگی	علاقه مندی به ورزش از طریق والدین به کودکان، نیاز قهرمان پروری خانواده ها
		انگیزه های سازمانی	توجه به پست‌های دارای فرسودگی در تیم ملی، علاقمندی به بسکتبال از طریق مشاهده مسابقات، توجه به انگیزه‌ها و علاقمندی به ورزش، نیاز نتیجه‌گرایی وزارت ورزش، تزریق بازیکنان جدید به پست‌های داری فرسودگی

در بخش راهبردهای توسعه استعداد در بسکتبال ایران راهبردهای انگیزشی شامل مقولات راهبردهای انگیزشی با فراوانی ۷، راهبردهای فنی با فراوانی ۱۶، راهبردهای حقوقی با فراوانی ۳، راهبردهای مدیریتی با فراوانی ۱۳، راهبردهای استراتژیک با فراوانی ۱۶، راهبردهای تجهیزاتی با فراوانی ۵، راهبردهای ساختاری با فراوانی ۶ و راهبردهیا آموزشی با فراوانی ۶ کشف و احصاء گردید.

جدول ۵. کدها، مقولات اصلی و محوری راهبردهای توسعه استعداد در بسکتبال ایران

محور		راهبرد
راهبردهای توسعه استعداد در بسکتبال ایران	ساختار	بهبود وضعیت مالی استعدادیابی در بسکتبال کشور، نقش حمایتی آموزش و پرورش در ورزش و استعدادیابی، ارئه خدمات و تعامل ارگان های شهری با مدارس جهت استعدادیابی، تعامل فدراسیون بسکتبال و وزارت ورزش با وزرات آموزش و پرورش، یکسان سازی فرایند استعددیابی در کلیه آادمی ها، فراهم کردن زیر ساخت های لازم با توجه به کشور های صاحب بسکتبال
	راهبردهای انگیزشی	استفاده انگیزشی از ستارگان بسکتبال جهت جذب افراد مستعد، معرفی دانش آموزان مستعد از طرف آموزش و پرورش جهت توسعه استعداد، اعطای پاداش و انگیزش به معلمین پرورش دهنده مستعدین در مدارس، تلاش، تهعد و تلاش مربیان استعدادیابی جهت پرورش استعداد، جبران خدمات استعدادیابان و نخبه پروران بسکتبال و حمایت از آن ها، توجه به انگیزه های شخصی و خانوادگی افراد به ورزش و بسکتبال، توجه به پشتکار، هدف گرایی و دیده شدن افراد مستعد در بسکتبال
	راهبردهای فنی	نظارت مربیان تیم ملی نوجوانان بر آکادمی‌ها، تهیه مقیاس‌های نیمرخ عملکردی، قامتی، آنتروپومتریکی قهرمانان ملی، تهیه مقیاس‌های روانی، حرکتی قهرمانان ملی جهت استعدادیابی، طراحی تمرینات مناسب بر اساس ویژگی‌های مهارتی و فیزیکی مستعدین، توجه به مقوله سوادحرکتی در سنین پایه ستعدادیابی، ساماندهی تمرینات استعدادیابی بر اساس ساعات و سنین، توجه به ویژگی‌های شخصیتی، رفتاری و ذهنی بازیکنان مستعد، توجه به رویکرد تفریحی استعدایابی در سنین پایه و استفاده از بازی، استفاده از روش‌های خلاق و نوآورانه در طراحی تمرینات در سنین پایین، تدوین و ارزیابی سطح هوش و مهارت‌های ذهنی افراد جهت رشد در بسکتبال، تدوین و ارزیابی شاخص‌های روان‌شناختی افراد مستعد جهت توسعه استعداد، تدوین و ارزیابی شاخص‌های فیزیولؤیکی(سن، فیزیک بدنی، عدم ناهنجار)، تدوین و ارزیابی شاخص‌های آنتروپومتریکی(قد، رشد استخوان، ...)، تدوین دستورالعمل‌های فنی و ارائه به آکادمی‌های بسکتبال، افتراق مستعدین بر اساس سن، سطوح مهارت در آکادمی‌ها

حقوقی	تدوین قوانین سختگیرانه جهت رائه مجوز برای آکادمی‌ها و نظارت بر آن‌ها، تدوین دستور العمل‌های حقوقی مناسب در قراردادهای استعدادهای برتر، ایجاد رویکرد بیزینسی در استعدادیابی و حق رشد بازیکنان
مدیریتی	توجه ویژه به رویدادهای آموزشگاهی جهت کشف استعداد، حمایت‌های مادی و معنوی دولت از امر استعدادیابی در بسکتبال، استخدام جذب منابع انسانی جهت تشکیل تیم‌های استعدادیابی، بکارگیری افراد متخصص، مجرب در آکادمی‌ها، تشکیل کارگروه متخصص و مجرب در فدراسیون بسکتبال جهت استعدادیابی، برگزاری رویدادهای متعدد استانی و کشوری در سنین پایه توسط فدراسیون، برگزاری اردوهای استعدادیابی در طول سال برای مستعدین برتر، فراخوان و اطلاعیه‌های آکادمی‌ها، هیئت‌ها و آموزش و پرورش جهت استعداد، توجه به سایست نگهداری بازیکنان نخبه بعد از رده امید، ایجاد بستر غربالگری ملی جهت استعدادیابی، تامین و اختصاص منابع مالی جهت فرایند استعدادیابی در بسکتبال، توجه به نقش آموزش عالی در معرفی استعداد، وجود تفکر استعدادیابی در دولت و مسئولین حکومتی
استراتژیک	ارتقا و تدوین سطح نظام استعدادیابی در ورزش بسکتبال، جانمایی رشته‌های ورزشی در مناطق خاص جغرافیایی، تدوین برنامه‌های جامع و مدیریتی، در نظر گرفتن شاخص رویداد المپیک برای استعدادیابی در بسکتبال، الزام به مقوله استعدادیابی در باشگاه‌های لیگ برتری، برنامه‌ریزی جهت طراحی اصولی فرایند رشد بازیکنان مستعد، جذب معلمین متخصص و توانمند در آموزش و پروش جهت استعدادیابی، تشکیل شبکه‌ی نظام استعدادیابی در اموزش و پرورش، توجه به پست‌های دارای فرسودگی در بسکتبال، تدوین و تهیه سیاست‌ها و استراتژی‌ها جذب افراد در آکادمی‌ها، توجه به آمایش سرزمین در جهت توسعه استعداد، نهادینه کردن و توجیه فرهنگ حمایتی خانواده از استعداد، ایجاد تفکر و حمایت ملی از مقوله استعدادیابی در بسکتبال
تجهیزات	ابلاغ دستورالعمل های مالی و تجهیزاتی در آکادمی ها، استفاده از نرم افزارها و ابزار آز مایشگاهی بین المللی جهت انجام، تجهیز امکانات و ارائه تسهیلات از سوی آموزش و پرورش جهت استعدادیابی، تجهیز امکانات و تجهیزات و فناوری های نوین استعدادیابی، پخش متناسب امکانات و تجهیزات در کل کشور جهت استعدادیابی
آموزشی	استفاده از نرم افزارها و ابزار آ.ز بین المللی جهت آزمون های استعدادیابی، ارتقا سطح اطلاعات معلمان تربیت بدنی در زمینه بسکتبال، توسعه کانون های استعدادیابی در مدارس، استفاده و الگوبرداری و تعامل مربیان پایه از مربیان نخبه و ملی، توجه به علم و دانش و آگاهی مربیان استعدادیابی در بسکتبال، آموزش و اعزام مربیان استعدادیابی به کارگاه های تخصصی ملی و بین المللی، توجه به علمی سازی فرایند استعدادیابی در فرداسیون بسکتبال

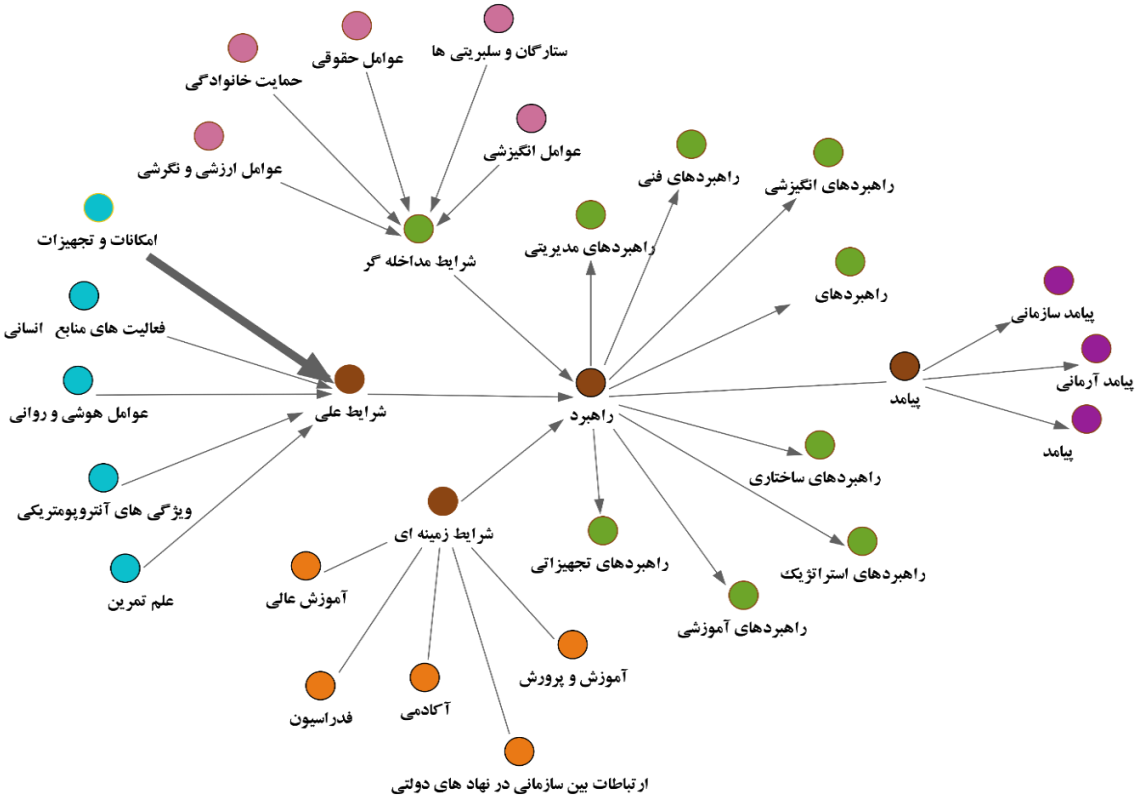
پس از استقرار الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران، باید این مسئله را بررسی نمود که استقرار توسعه استعداد در بسکتبال ایران چه پیامدهایی می‌تواند داشته باشد. در واقع، این امر پس از تحقق الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران چه اتفاقی می‌افتد و می‌توان با بررسی آن، نقاط ضعف و قوت استقرار الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران را با مطالعه پیامدهای آن شناسایی نموده و تداوم الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران را با استحکام بیشتری پیش گرفت. اهمیت این مسئله در این است که با شناسایی پیامدهای احتمالی الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران، می‌توان الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران را به صورت عمیق‌تر و کامل‌تری پی‌گرفت. در واقع، بررسی پیامدهای احتمالی استقرار الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران، آخرین پازل الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران است. در این راستا، یک مقوله پیامدیِ الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران در ۳ بعد پیامدی احصاء شده‌اند که در جدول زیر جزئیات آنها آمده است.

جدول ۶. کدها و مقولات محوری پیامدهای توسعه بسکتبال در ایران

محور		کد های اولیه
پیامدهای توسعه استعداد در بسکتبال ایران	سازمانی	افزایش احتمال رسیدن ورزشکاران مستعد به اوج اجرای ورزشی، برخورداری از تیم ملی قوی در مسابقات بین المللی، افزایش بازیکنان خبره در پست ، تعمیم و گشترش بسکتبال های مختلف، صرفه جویی در منابع مالی و هزینه های فدراسیون، دست یابی به امر ترویج و توسعه در فدراسیون بسکتبال، تامین نیاز باشگاه های لیگ برتر و تیم ملی و دنیا، کسب رتبه های برتر در رویداد های بین المللی، رشد در رشته بسکتبال به صورت تخصصی، انجام رسالت اصلی ورزش در جامعه توسط مسئولین، به نتیجه و به بار نشستن انرژی متصدیان و مربیان استعدادیابی، می شود
	آرمانی	رسیدن به آمال و آرزوهایی که قبلا به سختی محقق، پیدایش نسل جدید استعدادیابی در بسکتبال، به هدر نرفتن توانایی ها و زمان افراد، اثر گذاری مثبت بر مسیر زندگی افراد مستعد، نشان دادن راه صحیح تر و هدف بهتر از طریق استعدادیابی، کسب نتایج مطلوب از طریق استعدادیابی، تلاش برای بهترین بودن افراد، رسیدن به تعالی در زندگی
	اجتماعی	زت نفس دادن به فرد و در نتیجه به اجتماع و کاهش شدید آسیب های اجتماعی، رسیدن جامعه به سلامتی و تندرستی و روحیه شاداب، شناخت استعداد های ملی، رشد و پروش توانایی و توانمندی افراد جامعه

- مدل کیفی توسعه استعداد در بسکتبال ایران

در پژوهش حاضر با بهره‌گیری کدگذاری، از عدم تحمیل کدهای نظری به داده‌ها اطمینان حاصل شده است. پس از کدگذاری داده‌ها و ارتباط برقرار کردن مقوله‌های احصاء شده با هم «نظریه محدود به واقعیت خاص» ارائه شده است. چنین نظریه‌ای تنها مناسب با پدیده مورد مطالعه است و نمی‌تواند مدعی هیچ نوع تعمیمی فراتر از یک پدیده خاص باشد. سپس با بهره‌گیری از نظریه محدود به واقعیت احصاء شده، دیاگرام نظریه محدود به واقعیت خاص ارائه شده است. در ادامه الگوی توسعه استعداد در بسکتبال ایران ارائه می‌شود.

شکل ۱. مدل و نمودار درختی توسعه استعداد بسکتبال در ایران

بحث و نتیجه گیری

تحلیل داده های حاصل از کدبندی مصاحبه های انجام شده (بخش کیفی) حاکی از آن بود که مجموعا ۴۵۲ گزاره اولیه برآمده از واحدهای معنادار وجود داشت که از این کدهای اولیه، در نهایت ۲۶ کد محوری شامل مقوله مرکزی، شرایط علی، شرایط مداخله‌گر، شرایط زمینه‌ای (بستر)، راهبردها و پیامدها شناسایی و استخراج شد. حال آنکه هر یک از مقولات یاد شده خود از مقولات اصلی دیگری تشکیل شده بودند که در ادامه به صورت مفصل مورد بحث قرار می گیرند.

از بین ۲۶ کد محوری استخراج شده (بخش کیفی)، مقوله «توسعه استعداد در بسکتبال» به منزله مقوله مرکزی در نظر گرفته شده و در مرکز مدل قرار گرفته است. همچنین، با تحلیل محتوای مصاحبه های انجام شده با خبرگان تحقیق مشاهده شد که ۱۹ مفهوم در خصوص تعریف از توسعه استعداد در بسکتبال ایران وجود دارد. در واقع به نظر می رسد که اجماع خاصی بر روی مفهوم نظام استعدادیابی وجود ندارد و این مفهوم از دیدگاه افراد مختلف، تعاریف مختلفی نیز دارد.

نتایج ماتریس شنون در بخش کیفی حاکی از آن بود که ۵ مقوله اصلی امکانات و تجهیزات (فناوری‌های نوین، زیرساخت‌ها و اماکن و تجهیزات تخصصی)، فعالیت‌های منابع انسانی (جذب و استخدام، تعهد نیروهای انسانی، جبران خدمات و آموزش منابع انسانی)، عوامل هوشی و روانی (عامل هوش، عامل روان‌شناختی)، ویژگی‌های آنتروپومتریکی (الزامات انتروپومتریکی و فاکتورهای انتروپومتریکی) و علم تمرین (فرایند رشد، ویژگی‌های مهارتی و فیزیکی، سازماندهی تمرین، ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری و روش و اصول آموزش) به مثابه شرایط علی تحقق الگوی نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران وجود دارد. نتایج تحقیق حاضر با نتایج شاه منصوری و بالانژاد (۱۳۹۷)، باقری و همکاران (۱۳۹۸)، سید یادگار (۱۳۹۸)، نظری و تابش (۱۳۹۸)، طهماسب پور (۱۳۹۹) همخوانی دارد.

در رابطه با شرایط علی باید عنوان نمود که یکی از این دلایل را امکانات و تجهیزات تشکیل می دهد. این دلایل بیان می دارد که پیش از هر چیزی لازم است که امکانات و تجهیزات خاصی برای استعدادیابی در این رشته وجود داشته باشد. نتایج تحفیف حاضر با نتایج دوستداری و همکاران (۱۳۹۴)، شاه منصوری و بالانژاد (۱۳۹۷)، تیلور[1] و همکاران (۲۰۲۰) همخوانی دارد. ضرورت دارد که به منظور انجام این مهم منابع انسانی کافی و مجرب نیز در اختیار فدراسیون و هیات های تابعه قرار داشته باشد چرا که بدون داشتن منابع انسانی متخصص و علمی نمی توان فرایند استعدادیابی را به نحو مطلوب و شایسته ای اجرا نمود. همچنین با استخدام مربیان برای مستعدین بعد از درجه اول، تشکیل سایت های استعدادیابی و استخدام مربیان در سایت، تشکیل تیم های استعدادیابی شامل مربیان و روانسناسان و متخصصین، و در نهایت آموزش کارشناسان و عوامل استعدادیابی و اعزام آن ها به دوره های پیشرفته آموزشی، فرایند جذب و استخدام، تعهد نیروهای انسانی، جبران خدمات و آموزش منابع انسانی به طو کامل صورت پذیرد تا نظام استعدادیابی بسکتبال کشور از لحاظ نیروی انسانی متخصص و کارآزموده با مشکلی مواجه نشود. در کنار عوامل یاد شده، عوامل هوشی و روانی نیز وجود دارند که بایستی در فرایند استعدادیابی مد نظر قرار گیرند چرا که یکی از عوامل اصلی موثر بر استعدادیابی را تشکیل می دهند. نتایج تحقیق با نتایج باقری و همکاران (۱۳۹۸) و گارسیا-فرناندرز[2]و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. این عامل خود در قالب دو عامل هوش و عامل روانشناختی شامل مواردی همچون توجه به مهارت های ذهنی، ارزیابی هوش افراد، تشخیص سطح هوش از ری اکشن های بدنی افراد، تاثیر متغیرهای روانشناسی افراد مستعد در استعدادیابی، توجه به فاکتور روانی بازیکنان، توجه به مهارت های روانشناختی، تدوین آیتم های روانشناسی در افراد، توجه به نگرش رشد به جای تست های روانشناسی و توجه به غیر کارا بودن تست های روانشناسی و تفویض اختیار بر مربی قرار می گیرد. بنابراین بایستی توجه داشت که در استعدادیابی اصولی و علمی امروزی، علاوه بر مسائل فیزیولوژیکی و آنتروپومتریکی، عوامل روانشناختی و هوش نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و بایستی مد نظر استعدادیاب های رشته های مختلف ورزشی از جمله رشته بسکتبال قرار گیرد. همچنین یکی دیگر از عوامل علی موثر بر توسعه نظام استعدادیابی در بسکتبال کشور را عامل ویژگی های آنتروپومتریکی تشکیل می دهد. بر کسی پوشیده نیست که ویژگی های آنتروپومتریکی تاثیر بسزایی در موفقیت و عدم موفقیت افراد در رشته های ورزشی مختلف دارد چرا که هر رشته ورزشی، بنا بر ماهیت و ویژگی های خاص خود، افرادی را می طلبد که از ویژگی های آنتروپومتریکی خاصی برخوردار باشند. در نهایت، علم تمرین آخرین عامل موثر بر توسعه نظام استعدادیابی در بسکتبال کشور را تشکیل می دهد که در این عامل نیز بایستی فرایند رشد، ویژگی های مهارتی و فیزیکی، سازماندهای تمرین، ویژگی های شخصیتی و رفتاری و روش و اصول آموزش مورد توجه قرار گیرند.

نتایج ماتریس شنون در بخش کیفی حاکی از آن بود که ۵ مقوله اصلی آموزش عالی، فدراسیون، آکادمی ها، ارتباطات بین سازمانی در نهادهای دولتی و آموزش و پرورش به مثابه شرایط زمینه ای/ بستر تحقق نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران وجود دارد. نتایج تحقیق با نتایج داودی و یعقوبی (۱۳۹۷)، ملک زاده و همکاران (۱۳۹۵) و استولمان[3] و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. به نظر می رسد که برای

[1] Taylor
[2] García-Fernández
[3] Stollman

ارتقای نظام استعدادیابی در بسکتبال لازم است که زمینه های مختلفی فراهم باشد چرا که توسعه این نظام نیازمند بستر مناسب آن است و در صورت نبود بستر مناسب، نمی توان به ارتقای نظام استعدادیابی در رشته ورزشی بسکتبال امیدوار بود. یکی از زمینه های ارتقای نظام استعدادیابی بسکتبال کشور را موضوع آموزش و پرورش تشکیل می دهد. بدین منظور ضرورت دارد که ابتدا با اجرای فعالیت هایی همچون افزایش ساعات ورزش در مدارس، شیوه های صحیح و اصولی مدارس و آکادمیک در خصوص پرورش استعدادها، اجرای اصولی فرایند استعدادیابی از طرف وزارت آموزش و پرورش، و ...، بسترهای لازم برای توسعه رشته بسکتبال در کشور فراهم باشد تا بتوان خیل عظیمی از علاقمندان به بسکتبال را داشته و متعاقب آن فرایند استعدادیابی به نحو مطلوب و شایسته اجرا شود. همچنین، آکادمی های ورزشی در این موضوع نقش مهمی ایفا می کنند چرا که یکی از مهم ترین وظایف آکادمی های ورزشی را توسعه عملکرد و مهارت های فنی نوآموزان و در نتیجه پرورش استعدادهای بالقوه تشکیل می دهد. نتایج تحقیق گالیچ[1] (۲۰۱۴)، نظری و تابش (۱۳۹۸) هم‌راستا با نتایج تحقیق حاضر بود. با افزایش ایجاد آکادمی های تخصصی در استان ها، تجهیز آکادمی های استعدایابی به تمامی امکانات مالی و تفریحی و کاستن هزینه های ورود افراد به امکانات ورزشی در سطح شهرها و متعاقب آن توجه آکادمی ها بر تکنیک های پایه، آمادگی جسمانی و تاکتیک های لازم در بسکتبال، توجه به برونداد در آکادمی ها به جای محوریت مالی و ...، می توان بیش از پیش به ارتقای فرایند استعدادیابی در این رشته و نیز کسب نتیجه مطلوب امیدوار بود. ضروری است که وزارتین آموزش عالی و فدراسیون بسکتبال نیز نقش خود را به درستی ایفا نمایند. در این راستا، ارتباطات بین سازمانی در نهادهای دولتی مختلف نیز به نحو شایسته ای برقرار باشد چرا که در صورت نبود هماهنگی و ارتباط بین سازمانی، نمی توان انتظار داشت که فرایند استعدادیابی آنطور که باید انجام گرفته و به نتیجه دلخواه برسد. بنابراین ضرورت دارد که اولا دولت از این فرایند به نحو شایسته ای حمایت نموده و ثانیا، تعامل و ارتباطات بین سازمانی در ارگان های مختلف کشور نیز برقرار باشد.

نتایج ماتریس شنون حاکی از آن بود که ۵ مقوله اصلی عوامل ارزشی و نگرشی، حمایت خانوادگی، عوامل حقوقی، ستارگان و سلبریتی ها و عوامل انگیزشی به مثابه شرایط مداخله گر تحقق نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران وجود دارد که با نتایج تیلور و همکاران (۲۰۲۰) بایستی توجه داشت که در کنار عوامل و شرایط زمینه ای توسعه نظام استعدادیابی بسکتبال در کشور، عوامل دیگری نیز وجود دارند که در مسیر توسعه این نظام می توانند دخالت داشته باشند. این عوامل مجموعه‌ای از وقایع، رخدادها و شرایط هستند که در فرآیند استعدادیابی بسکتبال رخ می‌دهند. در واقع، شرایط مداخله‌گر شرایطی هستند که به پدیده مورد نظر تعلق دارند و بر راهبردهای کنش و واکنش اثر می‌گذارند. آنها راهبردها را درون بستر خاصی محدود یا تسهیل می‌کنند. یکی از این عوامل را عوامل ارزشی و نگرشی به ویژه نگرش حکومتی و نگرش ملی به فرایند استعدادیابی در بسکتبال تشکیل می دهد. در این رابطه می توان ادعا کرد که چنانچه نگرش مناسبی از سوی مسئولین کشوری به موضوع استعدادیابی وجود نداشته باشد، به احتمال زیاد یا برنامه های استعدادیابی تدوین نمی شوند و یا در صورت تدوین و اجرا، با موانع متعددی روبرو می شوند که باعث عدم دستیابی به نتایج مورد نظر خواهند شد. بنابراین بایستی عدم نگاه درامدی مسئولین به مقوله ورزش حاکم بوده و مسئولین از ایراد محدودیت هایی که با روح ورزش در تضاد است اجتناب کنند. همچنین، عوامل حمایت خانوادگی و ستارگان و سلبریتی ها می تواند در این مسیر با مداخلات خود تاثیرات مثبتی یا منفی بر جای بگذارند، در کنار عوامل یاد شده، عوامل حقوقی و عوامل انگیزشی از جمله انگیزه های شخصی، انگیزه های خانوادگی و انگیزه های سازمانی نیز به عنوان دیگر عوامل مداخله گر در نظام استعدادیابی بسکتبال کشور شناسایی شدند. با این اوصاف، به مسئولین بسکتبال کشور پیشنهاد می شود که جهت ارتقای نظام استعدادیابی در ورزش بسکتبال کشور از توجه به این عوامل غافل نبوده و با راهکارهای ویژه ای جهت کنترل این عوامل اقدام کنند.

نتایج ماتریس شنون حاکی از آن بود که ۸ راهبرد با مقولات محوری راهبردهای انگیزشی، راهبردهای فنی، راهبردهای حقوقی، راهبردهای مدیریتی، راهبردهای استراتژیک، راهبردهای تجهیزاتی، راهبردهای ساختاری و راهبردهای آموزشی به عنوان راهبردهای نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران وجود دارد که با نتایج باقری و همکاران (۱۳۹۸) همراستا است. همانطور که بیان شد، لازم است برای تاثیرگذاری بر عوامل علی، زمینه ای و مداخله گر بر نظام استعدادیابی و کنترل بهتر آن ها در راستای توسعه این نظام، راهبردهای خاصی تدوین و اجرایی شود لذا در این بخش مشاهده می شود که برای تک تک عوامل موجود در بخش های عوامل زمینه ای، مداخله گر و علی، راهبردهای ویژه ای تدوین شده اند تا با اجرای بهینه آن ها، زمینه توسعه نظام استعدادیابی بسکتبال کشور فراهم آید. به هر حال، برای توسعه نظام استعدادیابی بسکتبال کشور، به نظر می رسد که راهبردهای تدوین شده شامل راهبردهای انگیزشی (استفاده انگیزشی از ستارگان بسکتبال جهت جذب افراد مستعد، معرفی دانش آموزان مستعد از طرف آموزش و پرورش جهت توسعه استعداد، اعطای پاداش و انگیزش به معلمین پرورش دهنده مستعدین در مدارس، تلاش، تهعد و تلاش مربیان استعدادیابی جهت پرورش استعداد، جبران خدمات استعدادیابان و نخبه پروران بسکتبال و حمایت از آن ها، توجه به انگیزه های شخصی و خانوادگی افراد به ورزش و بسکتبال، توجه به پشتکار، هدف گرایی و

[1] Güllich

دیده شدن افراد مستعد در بسکتبال)؛ راهبردهای فنی (نظارت مربیان تیم ملی نوجوانان بر آکادمی ها، تهیه مقیاس های نیم رخ عملکردی، قامتی، آنتروپومتریکی قهرمانان ملی، تهیه مقیاس های روانی، حرکتی قهرمانان ملی جهت استعدادیابی، طراحی تمرینات مناسب بر اساس ویژگی های مهارتی و فیزیکی مستعدین، توجه به مقوله سواد حرکتی در سنین پایه ستعدادیابی، ساماندهی تمرینات استعدادیابی بر اساس ساعات و سنین، توجه به ویژگی های شخصیتی، رفتاری و ذهنی بازیکنان مستعد، توجه به رویکرد تفریحی استعدایابی در سنین پایه و استفاده از بازی، استفاده از روش های خلاق و نوآورانه در طراحی تمرینات در سنین پایین، تدوین و ارزیابی سطح هوش و مهارتهای ذهنی افراد جهت رشد در بسکتبال، تدوین و ارزیابی شاخص های روانشناختی افراد مستعد جهت توسعه استعداد، تدوین و ارزیابی شاخص های فیزیولؤیکی(سن، فیزیک بدنی، عدم ناهنجار، تدوین و ارزیابی شاخص های آنتروپومتریکی(قد، رشد استخوان، ...)، تدوین دستورالعمل های فنی و ارائه به آکادمی های بسکتبال، افتراق مستعدین بر اساس سن، سطوح مهارت در آکادمی ها)؛ راهبردهای حقوقی (تدوین قوانین سختگیرانه جهت ارائه مجوز برای آکادمی ها و نظارت بر آن ها، تدوین دستور العمل های حقوقی مناسب در قرارداد های استعدادهای برتر، ایجاد رویکرد بیزینسی در استعدادیابی و حق رشد بازیکنان؛ راهبردهای مدیریتی (توجه ویژه به رویداد های آموزشگاهی جهت کشف استعداد، حمایت های مادی و معنوی دولت از امر استعدادیابی در بسکتبال، استخدام جذب منابع انسانی جهت تشکیل تیم های استعدادیابی، بکارگیری افراد متخصص، مجرب در آکادمی ها، تشکیل کارگروه متخصص و مجرب در فدراسیون بسکتبال جهت استعدادیابی، برگزاری رویداد های متعدد استانی و کشوری در سنین پایه توسط فدراس، برگزاری اردو های استعدادیابی در طول سال برای مستعدین برتر، فراخوان و اطلاعیه های آکادمی ها، هیئت ها و آموزش و پرورش جهت استعداد، توجه یه سایست نگهداری بازیکنان نخبه بعد از رده امید، ایجاد بستر غربالگری ملی جهت استعدادیابی، تامین و اختصاص منابع مالی جهت فرایند استعدادیابی در بسکتبال، توجه به نقش آموزش عالی در معرفی استعداد، وجود تفکر استعدادیابی در دولت و مسئولین حکومتی؛ راهبردهای استراتژیک (ارتقا و تدوین سطح نظام استعدادیابی در ورزش بسکتبال، جانمایی رشته های ورزشی در مناطق خاص جغرافیایی، تدوین برنامه های جامع و مدیریتی، در نظر گرفتن شاخص رویداد المپیک برای استعدادیابی در بسکتبال، الزام به مقوله استعدادیابی در باشگاه های لیگ برتری، برنامه ریزی جهت طراحی اصولی فرایند رشد بازیکنان مستعد، جذب معلمین متخصص و توانمند در آموزش و پروش جهت استعدادیابی، تشکیل شبکه ی نظام استعدادیابی در اموزش و پرورش، توجه به پست های دارای فرسودگی در بسکتبال، تدوین و تهیه سیاست ها و استراتژی ها جذب افراد در آکادمی ها، توجه به آمایش سرزمین در جهت توسعه استعداد، نهادینه کردن و توجیه فرهنگ حمایتی خانواده از استعداد، ایجاد تفکر و حمایت ملی از مقوله استعدادیابی در بسکتبال)؛ راهبردهای تجهیزاتی (ابلاغ دستورالعمل های مالی و تجهیزاتی در آکادمی ها، استفاده از نرم افزارها و ابزار آز مایشگاهی بین المللی جهت انجام، تجهیز امکانات و ارائه تسهیلات از سوی آموزش و پرورش جهت استعدادیابی، تجهیز امکانات و تجهیزات و فناوری های نوین استعدادیابی، پخش متناسب امکانات و تجهیزات در کل کشور جهت استعدادیابی)؛ راهبردهای ساختاری (بهبود وضعیت مالی استعدادیابی در بسکتبال کشور، نقش حمایتی آموزش و پرورش در ورزش و استعدادیابی، ارئه خدمات و تعامل ارگان های شهری با مدارس جهت استعدادیابی، تعامل فدراسیون بسکتبال و وزارت ورزش با وزرات آموزش و پرورش، یکسان سازی فرایند استعددیابی در کلیه آادمی ها، فراهم کردن زیر ساخت های لازم با توجه به کشور های صاحب بسکتبال) و در نهایت راهبردهای آموزشی (استفاده از نرم افزارها و ابزار آ.ز بین المللی جهت آزمون های استعدادیابی، ارتقا سطح اطلاعات معلمان تربیت بدنی در زمینه بسکتبال، توسعه کانون های استعدادیابی در مدارس، استفاده و الگوبرداری و تعامل مربیان پایه از مربیان نخبه و ملی، توجه به علم و دانش و آگاهی مربیان استعدادیابی در بسکتبال، آموزش و اعزام مربیان استعدادیابی به کارگاه های تخصصی ملی و بین المللی، توجه به علمی سازی فرایند استعدادیابی در فدراسیون بسکتبال) بتوانند مفید واقع شده و در صورت اجرای بهینه آن ها، نظام استعدادیابی بسکتبال در کشور به سوی ارتقای هرچه بیشتر حرکت نماید. بنابراین، پیشنهاد می شود که مسئولین بسکتبال کشور به ویژه روسا و مدیران فدراسیون بسکتبال و هیات های تابعه استانی، به منظور توسعه هرچه بیشتر نظام استعدادیابی بسکتبال و متعاقب آن تشکیل تیم ملی قدرتمندتر، راهبردهای یاد شده همچون را به عنوان راهبردهای سازمان تحت امرشان اتخاذ نموده و با برنامه ریزی اصولی، تمامی منابع موجود را در راستای اجرای بهینه آن ها بسیج نمایند.

نتایج حاکی از آن بود که پیامدهای نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران متشکل از ۳ مقوله محوری پیامدهای سازمانی، پیامدهای اجتماعی و پیامدهای آرمانی می باشد. انتظار می رود که با اجرای بهینه راهبردهای یاد شده، نتایجی از قبیل افزایش احتمال رسیدن ورزشکاران مستعد به اوج اجرای ورزشی، برخورداری از تیم ملی قوی در مسابقات بین المللی، افزایش بازیکنان خبره در پست های مختلف، تعمیم و گسترش رشته های مختلف بسکتبال، صرفه جویی در منابع مالی و هزینه های فدراسیون، دستیابی به امر ترویج و توسعه در فدراسیون بسکتبال، تامین نیاز باشگاه های لیگ برتر و تیم ملی، کسب رتبه های برتر در رویداد های بین المللی، رشد در رشته بسکتبال به صورت تخصصی، انجام بهینه رسالت اصلی ورزش در جامعه توسط مسئولین، به نتیجه و به بار نشستن انرژی متصدیان و مربیان استعدادیابی، رسیدن به آمال و آرزوهایی که قبلا به سختی محقق می شدند، پیدایش نسل جدید استعدادیابی در بسکتبال، به هدر نرفتن توانایی ها و

زمان افراد، اثرگذاری مثبت بر مسیر زندگی افراد مستعد، نشان دادن راه صحیح تر و هدف بهتر از طریق استعدادیابی، کسب نتایج مطلوب از طریق استعدادیابی، تلاش برای بهترین بودن افراد، رسیدن به تعالی در زندگی، ارتقای عزت نفس افراد و در نتیجه کاهش شدید آسیب های اجتماعی، رسیدن جامعه به سلامتی و تندرستی و روحیه شاداب، شناخت استعداد های ملی و در نهایت رشد و پروش توانایی و توانمندی افراد جامعه، برای بسکتبال کشورمان حاصل گردد. حال با تفکر و تعمق در پیامدهای احتمالی توسعه نظام استعدادیابی در بسکتبال کشور به نظر می رسد که دلایل منطقی و ارزشمندی پشت توسعه نظام استعدادیابی بسکتبال قرار داشته باشد و لذا پیامدهای یاد شده می تواند مسئولین امر را بیش از پیش به اجرای بهینه راهبردهای توسعه این نظام ترغیب نماید. بر این اساس، پیشنهاد می شود که مدیران و مسئولین بسکتبال کشور از جمله مدیران و روسای فدراسیون بسکتبال و هیات های استانی، با توجه به پیامدهای یاد شده تلاش نمایند که هرچه سریعتر نظام استعدادیابی در بسکتبال را مستقر نموده و برنامه های استعدادیابی را هرچه زودتر اجرا نمایند تا بتوانند سریعا به پیامدهای مثبت یاد شده دست یابند.

در ادامه تحقیق و با استفاده از مدلسازی معادلات ساختاری، مدل پارادایمی نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران بر مبنای شرایط زمینه ای، شرایط علی، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدهای نظام استعدادیابی در بسکتبال ایران تدوین شد تا با تبعیت از این مدل، مسئولان امر بتوانند با توجه ویژه به مقولات و شاخص های بیان شده در مدل، زمینه ها و بسترهای توسعه نظام استعدادیابی این رشته ورزشی را برای کشور به ارمغان آورند و از آنجا که مدل مذکور چکیده و خلاصه ای از کل یافته های پیشین محسوب می گردد، لذا استفاده از آن بسیار آسان و کاربردی بوده و می تواند به سادگی مورد استفاده مسئولین امر قرار گیرد.

با توجه به یافته های تحقیق مبنی بر شناسایی عوامل علی در نظام استعدادیابی بسکتبال کشور، پیشنهاد می شود که پیش از هرچیز زمینه های لازم برای استعدادیابی بهینه در کشور با استفاده از موارد یاد شده فراهم شود و پس از آن به برنامه های استعدادیابی بسکتبال پرداخته شود. همچنین از توجه به عوامل ارزشی و نگرشی، حمایت خانوادگی، عوامل حقوقی، ستارگان و سلبریتی ها و عوامل انگیزشی غافل نبوده و با راهکارهای ویژه ای جهت کنترل این عوامل اقدام کنند.

منابع

۱- ابراهیم، خسرو و حلاجی، محسن (۱۳۹۴). مبانی نظری و فرآیند استعدادیابی ورزشی، چاپ چهارم، تهران، بامداد کتاب.

۲- باقری، کوروش؛ اکبری یزدی، حسین؛ الهی، علیرضا (۱۳۹۸) تدوین الگوی راهبردی استعدادیابی در ورزش وزنه برداری ایران. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۸(۱۰۰): ص ۱.

۳- داودی، سید علی؛ یعقوبی، نور محمد (۱۳۹۷). چهارچوبی برای استعداد یابی و جانشین پروری در نظام آموزش عالی. پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، ۱۰(۱)، ۱۶۱-۱۸۶.

٤- دوستداری، سجاد؛ اشرف گنجویی، فریده؛ سهیلی، بهزاد (۱۳۹۴). بررسی مشکلات استعدادیابی فوتبال. نشریه مدیریت ورزشی، ۷(۴)، ۶۲۱-۶۳۵

۵- سید یادگار، یلدا (۱۳۹۸). بررسی وضعیت شاخص های فیزیولوژیکی و آنتروپومتریکی استعدادیابی بازیکنان نونهال دختر بسکتبال شهر اردبیل. پایاننامه کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی گرایش فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی.

۶- شاه منصوری، عزت اله؛ بالانژاد، ایمان (۱۳۹۷). شناسایی و رتبه بندی موانع توسعه رشته دو و میدانی استان مرکزی و ارائه راهکار بر اساس فرآیند تحلیل شبکه ای(ANP). فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهشهای کاربردی در مدیریت ورزشی، ۶(۴)، ۳۹-۴۶.

۷- طهماسب پور شفیعی، مصطفی (۱۳۹۹). طراحی الگوی فرایند مدیریت استعدادیابی فوتبال کودکان و نوجوانان براساس شاخص های مدیریتی. رساله دکترا مدیریت ورزشی، دانشگاه شمال، دانشکده تربیت بدنی.

۸- ملک زاده، رضا؛ هادوی، سیده فریده؛ صداقتی، سعید (۱۳۹۵). مطالعه تطبیقی استعدادیابی فوتسال در ایران و چند کشور منتخب. اولین همایش ملی تحولات علوم ورزشی در حوزه سلامت، پیشگیری و قهرمانی.

۹- نظری، رسول؛ تابش، سعید (۱۳۹۸). چالش‌های توسعه ورزش ایران با رویکرد استعدادیابی و نخبه‌پروری گلخانه‌ای. مدیریت و توسعه ورزش، ۸(۱)، ۱-۱۴.

10- Abbott, A., & Collins, D. (2004). Eliminating the dichotomy between theory and practice in talent identification and development: considering the role of psychology. Journal of sports sciences, 22(5), 395-408.

11- Baker, J., & Wattie, N. (2018). Innate talent in sport: Separating myth from reality. Current Issues in Sport Science, 3, 006. https://doi.org/10.15203/CISS_2018.006.

12- Balyi, I., Way, R., & Higgs, C. (2013). Long-term athlete development. Champaign, IL: Human Kinetics.

13- Côté, J., & Vierimaa, M. (2014). The developmental model of sport participation: 15 years after its first conceptualization. Science & Sports, 29, S63–S69.

14- Dohme, L. C., Backhouse, S., Piggott, D., & Morgan, G. (2017). Categorising and defining popular psychological terms used within the youth athlete talent development literature: a systematic review. International Review of Sport and Exercise Psychology, 10(1), 134-163.

15- Gagné, F. (2003). Transforming gifts into talents: The DMGT as a developmental theory. In N. Colangelo, & G. A. Davis (Eds.). Handbook of gifted education (pp. 60–74). (3rd ed.). Boston: Allyn and Bacon.

16- García-Fernández, J., Gálvez-Ruiz, P., Angosto-Sánchez, S., & Grimaldi-Puyana, M. (2020). Government and commercial alliance in sport. Managing Sport Across Borders, 147-166.

17- Gledhill, A., Harwood, C., Forsdyke, D. (2017). Psychosocial factors associated with talent development in football: A systematic review. Psychology of Sport and Exercise, 31, 93–112.

18- Gulbin, J. Weissensteiner, J., Oldenziel, K., & Gagné, F. (2013). Patterns of performance development in elite athletes. European Journal of Sport Science, 13, 605–614.

19- Güllich, A. (2014). Selection, de-selection and progression in German football talent promotion. European Journal of Sport Science, 14, 530–537.

20- Johnston, K., Wattie, N., Schorer, J., & Baker, J. (2018). Talent identification in sport: A systematic review. Sports Medicine, 48, 97–109.

21- Noori M, Sadeghi H. A Review of Sport Talent Identification Studies. Journal of Sport Management, 2018; 10(2): 400-387. https://doi.org/10.22059/jsm.2017.219155.1716 [Persian]

22- Prieto-Ayuso A, Pastor-Vicedo JC, González-Víllora S, Fernández-Río J. Are Physical Education Lessons Suitable for Sport Talent Identification? A Systematic Review of the Literature. International journal of environmental research and public health. 2020 Jan;17(6):1965. https://www.mdpi.com/1660-4601/17/6/1965

23- Simonton, D. K. (2001). Talent development as a multidimensional, multiplicative, and dynamic process. Current Directions in Psychological Science, 10, 39–43.

24- Stollman, S., Meirink, J., Westenberg, M., van Driel, J. (2019). Teachers' interactive cognitions of differentiated instruction in a context of student talent development. Teaching and Teacher Education, Vol 77, pp: 138-149.
25- Taylor, R. D., Carson, H. J., & Collins, D. (2020). Seeing Double? A Practice-Based Investigation Into Twins Experiences of Sporting Talent Development. International Sport Coaching Journal, 1(aop), 1-12.